

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 8001/11

ג'וואד סיאם ואח'

על ידי ב"כ עוה"ד קרן צפריר
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
ת.ד 34510, ירושלים 91000

טלפון: 02-6521218; פקס': 026521219

העותרים

נ ג ד

1. ממשלת ישראל

2. שר הבינוי והשיכון

3. השר לביטחון פנים

4. משטרת ישראל

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590 02-6466701; פקס': 02-6467011

5. הרב יצחק כהן ואח'

על ידי עו"ד צבי אגמון או אלעזר נחלון ואח'

הגן הטכנולוגי, בניין 1, כניסה ג', מלחה, ירושלים

טלפון: 02-5607607 פקס: 025639948

המשיבים

תגובה מקדמית ולבקשה למתן צו ביניים

מוגשת בזאת תגובה מקדמית ולבקשה למתן צו ביניים מטעם המשיבים.

1. עניינה של העתירה בהסדרי האבטחה של מתחמים יהודיים במזרח ירושלים.
2. העותרים דורשים כי תבוטל החלטת ממשלה 1073 משנת 2007, וכי תושב על כנה החלטת ממשלה 498 משנת 2006, כך שהסמכויות לאבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים יועברו ממשרד הבינוי והשיכון למשטרת ישראל. כן מבקשים העותרים כי יבוטל מכרז 9/2011 של משרד הבינוי והשיכון לבחירתה של חברת אבטחה אשר תבצע את תפקידי אבטחת המתחמים היהודיים בירושלים (להלן: "המכרז"). כן מבקשים העותרים צו ביניים המורה על הקפאת כל ההליכים במכרז.

3. כמוסבר בתגובה זו, דין העתירה להידחות בהעדר עילה להתערב בשיקול דעת הממשלה להטיל האחריות על משרד הבינוי והשיכון בכל הנוגע לאבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים ומשאין כל פגם חוקי בהסדרי האבטחה הנוהגים במזרח ירושלים, לרבות בנוגע להסמכת המאבטחים ופעילות יחידת האבטחה. הכל כפי שיפורט להלן.
- בנסיבות אלה, ומטעמים נוספים שיפורטו, דין הבקשה לצו ביניים להידחות גם כן.

א. רקע כללי

4. לאורך שנים רבות מתקיים גרעין גדל והולך של תושבים יהודים המתגוררים במזרח ירושלים, בין בתחומי העיר העתיקה, בין מחוץ לה. בשל הרגישות הרבה באזור המאוכלס ברובו באוכלוסיה ערבית, ובשל האיומים השונים במרחב זה, נדרשים התושבים לאבטחה הן על חייהם והן של רכושם. זאת, על רקע הערכת המצב הביטחונית לפיה רמת הסיכון שאוכלוסיה זו חשופה אליה, שונה מאוכלוסיות אחרות במדינה.
5. מבחינה כרונולוגית, ראשיתה של אבטחת ההתיישבות היהודית במזרח ירושלים בראשית שנות ה-90. מטעמים היסטוריים שונים, בוצעה האבטחה באמצעות משרד הבינוי והשיכון.
6. בשנת 1995 נתקבלה החלטת ממשלה 6057 בה הוחלט "להסמיך את ראש הממשלה ואת שרי המשטרה והאוצר לבדוק את עניין העברת האחריות לאבטחה במזרח ירושלים למשטרת ישראל, במקביל להעברת תקציב של 7.4 מיליון ₪ למטרה זו ממשרד הבינוי והשיכון".

העתק החלטת ממשלה 6057 מצורף ומסומן מש/1.

7. במהלך שנת 1997, בעקבות אירועים בטחוניים חמורים של פגיעה בתושבים יהודיים בירושלים המזרחית, ובתוכם שני מקרי רצח שאירעו ברובע המוסלמי, החלה עבודת מטה בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון פנים, מר אמי פלנט, ובמעורבות משרד הבינוי והשיכון ומשרד האוצר, שמטרתה חיזוק מערך אבטחת המתיישבים בעיר העתיקה, מתוך רצון לאפשר קיום אורח חיים תקין לתושבים היהודיים. בשנת 1999, בסיומה של עבודת המטה, פרסם משרד הבינוי והשיכון מכרז אבטחה המאגד בתוכו את אבטחת כלל המתחמים היהודיים במזרח ירושלים.
8. בשנת 2005 הורה שר הבינוי והשיכון דאז על הקמת ועדה בראשות האלוף (במיל') אורי אור לבדיקת סוגיית השמירה ואבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים (להלן: "ועדת אורי אור"). הוועדה ישבה על המדוכה ופרסמה דוח מסכם (נספח 3 לעתירה). בתמצית, הוועדה סברה כי על הסמכות לאבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים

להיות נתונה למשרד לביטחון פנים ולמשטרת ישראל. בצד זה, ציינה הוועדה כי "אבטחת המתחמים שבאחריות משרד הבינוי והשיכון מבוצעת כהלכה, וברמה מקצועית גבוהה ביותר במסגרת האמצעים העומדים לרשותה" (פסקה 9 לתצהיר המנהלים).

9. בעקבות מסקנות הוועדה נתקבלה ביום 12.9.06 החלטת ממשלה 498 בעניין הסדרת האחריות על אבטחת מזרח ירושלים, בה נקבע כך (נספח ע/24):

"עם סיום מועד ההתקשרות בין משרד הבינוי והשיכון לבין חברות האבטחה לביצוע פעילות האבטחה במזרח ירושלים תופסק מתכונת האבטחה שנהוגה במקום. מאותו מועד ואילך, משטרת ישראל, במסגרת אחריותה הכוללת, תפעל לאבטחת האיזור במתכונת אבטחה סביבתית בהתאם לשיקוליה המקצועיים והמבצעיים. בהתאם לכך יועברו 16 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הבינוי והשיכון לבסיס תקציבה של משטרת ישראל. משנת 2008 ואילך יועבר תקציב של 32 מיליוני ש"ח מבסיס תקציבו של משרד הבינוי והשיכון לבסיס התקציב של משטרת ישראל".

10. ביום 21.1.07 נתקבלה החלטת ממשלה 1073 המבטלת את החלטה 498 ובה נקבע כך (ע/25):

"1. לבטל את החלטת הממשלה מס. 498 מיום 12.9.2006, ולקבוע, כי אבטחת המתחמים של הישוב היהודי במזרח ירושלים תישאר בתחום הפעילות של משרד הבינוי והשיכון כפי שהיה הדבר עד כה.
2. בהתאם לכך, יוחזרו 16 מיליוני ש"ח - אשר הועברו לבסיס תקציב משטרת ישראל למטרה זו - לבסיס תקציב משרד הבינוי והשיכון.
3. צוות בראשות המנהל הכללי של משרד הבינוי והשיכון יקיים עבודת מטה על הסדרת נושא האבטחה במזרח ירושלים ובכלל זה יקבע קריטריונים ברורים, שוויוניים ושקופים ונוהל עבודה מסודר. הצוות יציג את מסקנותיו והמלצותיו לוועדת השרים לענייני ירושלים רבתי בתוך 90 יום".

11. ביום 20.12.09 התקבלה החלטת ממשלה 1095 בה הוחלט להעביר את האחריות לאבטחה הכוללת של בית העלמין בהר הזיתים לתחום אחריותו של משרד הבינוי והשיכון (ע/27):

"בהמשך להחלטת הממשלה מס. 4090 מיום 9.8.2005 בעניין חיזוק העיר ירושלים ולהחלטת הממשלה מס. 1073 מיום 21.1.2007 בעניין הסדרת האחריות על אבטחת מתחמים במזרח ירושלים:

א. להטיל על משרד הבינוי והשיכון, במסגרת פעילותו בתחום האבטחה במזרח העיר ירושלים, את האחריות על אבטחת בית העלמין היהודי בהר הזיתים, לרבות דרכי הגישה להר באמצעות מערך אבטחה מוסכם עם הרשות לפיתוח ירושלים, באישור משרד ראש הממשלה, ובהתאם להנחיות משטרת ישראל, לרבות הפעלת מערך בקרה טכנולוגי ומצלמות מעקב.

ב. משרד הבינוי והשיכון, בתיאום עם משרד המשפטים, משרד ראש הממשלה ומשטרת ישראל, יקבע בתוך שלושה חודשים נהלים באשר לשימוש במערך הבקרה האלקטרוני ובמצלמות המעקב ובמידע הנאגר באמצעים אלו.

ג. לביצוע החלטה זו יוקצו עד שלושה מיליון ש"ח מתוך התקציב הייעודי שנקבע בסעיף 1 להחלטת הממשלה מס. 4090 מיום 9.8.2005, בכל אחת מן השנים 2010-2013, ולא ממקורות משרד הבינוי והשיכון".

יצוין, כי אבטחת מתחם בית העלמין הועברה לאחריות משרד הבינוי והשיכון עוד בשנת 2005 (בגדרי החלטת הממשלה 4090 הנ"ל) ברם בפועל עסקה יחידת האבטחה רק בליווי משפחות ומבקרים בשטח בית העלמין. נכון להיום, אבטחת בית העלמין כוללת, בין השאר, שירות ליוויים הניתן חינם לאנשים המגיעים למתחם בית העלמין, הצבת עמדות אבטחה, סיורים והפעלת מערך בקרה אלקטרוני ומצלמות מעקב. יצוין, כי להוספת האחריות לאבטחת מתחם בית העלמין עלות תקציבית משמעותית ביותר שהובילה לעלייה משמעותית בעלות התקציבית הכוללת של מכרז האבטחה.

12. עוד נצוין, כי במסגרת תפקידה אחראית יחידת האבטחה אף על אבטחת מנהרות הכותל, אך בניגוד לנטען בעתירה, אינה מאבטחת את מתחם קבר שמעון הצדיק אלא מתחם מגורים הסמוך אליו.

13. במהלך שנת 2009 עוגנה חלוקת תחומי האחריות בין משרד השיכון למשטרת ישראל בסוגיית האבטחה במזרח ירושלים בנוהל עבודה סדור (נוהל אג"מ/אבטחה/מדור גופים ציבוריים 90.029.284 "הנחיית היחידה לאבטחת מתחמים במזרח ירושלים" – צורף כנספח 8/ע לעתירה – להלן: "הנוהל" או "הנוהל המשטרתי"). על פי נוהל זה (לגביו נרחיב בהמשך) משרד השיכון הינו האחראי להפעלת מערך המאבטחים באמצעות ממונה ביטחון מטעמו, להצבת האמצעים הדרושים למערך האבטחה, לקביעת הנהלים ליחידת המאבטחים, לעריכת פיקוח ובקורות על פעילות המאבטחים ועוד. למשטרת ישראל האחריות על פי הנוהל להנחייה המקצועית של מערך האבטחה. במסגרת זו אחראית המשטרה על הגדרת תפיסת האבטחה, הגדרת איוס הייחוס, אישור אמצעים טכנולוגיים, קביעת קריטריונים לגיוס כ"א, הכשרתו, שמירה על כשירותו, פיקוח ובקרה על הגורם המבצע.

ב. סיכום ביניים: המצב הנוהג כיום – חלוקת התפקידים

14. על בסיס כל המתואר, נוהגת כיום חלוקת תפקידים כדלקמן.
15. **משרד הבינוי והשיכון** - על פי החלטות הממשלה המפורטות לעיל, משרד הבינוי והשיכון הוא הנושא באחריות הישירה לאבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים, ובתוכם בית העלמין היהודי בהר הזיתים. לצורך כך נקשר המשרד בהסכם עם חברת שמירה, אשר עובדיה הם המבצעים את פעולות האבטחה בפועל.
16. נוסף כי לאחרונה גובש נוהל מסודר בתיאום עם משרד המשפטים, המסדיר את תפקידו של משרד הבינוי והשיכון בכל הקשור לאמות המידה להוספת מתחמים להסדר האבטחה הנוהג. הנוהל קובע את הדרך ואת הקריטריונים לקבלת הזכאות לאבטחה. כך, מגדיר הנוהל את הזכאים לבקש שירותי אבטחה כפונים המבקשים לממש זכויותיהם למגורים בנכסים המצויים ביישוב היהודי במזרח ירושלים הממלאים אתר תנאי הנוהל. בנוהל נקבע התחום הגאוגרפי בגדריו ניתן יהא לקבל אבטחה. עוד נקבע כי על המבקש להגיש את טופס בקשת האבטחה לא יאוחר מ – 60 יום **טרם** האכלוס המתוכנן, וכי עליו להמציא את מלוא הפרטים הנדרשים בטופס, ובהם מסמכים המעידים על חוקיות המבנה וטיב הזכויות בנכס. כן נקבע בנוהל כי תערך פנייה לעיריית ירושלים לקבלת מידע לגבי ייעודו התכנוני של הנכס לגביו מבוקשת אבטחה. נוסף לכך, בנוהל נקבע כי תוקם ועדה בהרכב שנקבע שתדון בבקשות לקבלת אבטחה, וכן נקבע כי אחת לשנה תיערך בחינה חוזרת בדבר הצורך בשירותי אבטחה.
- העתק נוהל משרד הבינוי והשיכון מצורף ומסומן **מש/2**.
17. יצוין, כי לא קיימים מתחמים ריקים המאובטחים על ידי היחידה. מאידך, קיימים מתחמים שעל אף הצורך באבטחה, אינם מאובטחים מאילוצים תקציביים. כך לדוגמא, המתחמים המכונים בית תב"ד, חשמונאים, יפה נוף ודיסקין אינם מאובטחים בשל חוסר תקציב ובהתאם לשיקול דעת המשטרה.
18. היחידה מונה כ-360 מאבטחים ותקציבה השנתי לשנת 2011 עמד על סך של כ-52 מליון ₪. ראש אגף הביטחון במשרד הבינוי והשיכון – שהוא הגורם המקצועי הבכיר והמומחה לעניינים אלה במשרד – הוא העומד בראש מערך האבטחה ותחתיו פועל קצין תיאום ובקרה שהינו האחראי הישיר על היחידה והוא המקיים את הפיקוח השוטף על תפקודה.
- קצין התיאום והבקרה מפקח באופן יומי על פעילות היחידה. כך, קצין התיאום והבקרה נמצא "בשטח" מספר פעמים בשבוע, עורך ביקורות קבועות וביקורות פתע, מקיים ישיבות הנחיה והערכות מצב שבועיות בשיתוף הקב"טים (שהינם עובדי חברת השמירה), ונוסף לכך, מיועד על כל אירוע חריג "ומוקפץ" לאירועים ככל שישנו צורך בכך. עוד נוסף, כי הבקרה המופעלת מטעם המשרד על יחידת האבטחה מתבצעת

בהתאם לתוכנית עבודה המחייבת כי בכל אחת מיחידות המשנה כפי שיפורטו להלן, יתקיים מערך בקרה, ביקורת ותרגול על ידי הקב"ט ואחראי המשמרות בתדירות יומית וידווח לקצין התיאום והבקרה באופן שוטף. בהתאם לתוכנית העבודה אף מתבצע בכל שנה בוחן יחידה על ידי גורמי המטה ובו נבדקים תפקודי היחידה בהתאם ליעדים שהוגדרו לה.

19. יחידת האבטחה כוללת שלוש יחידות משנה: עיר דוד, העיר העתיקה והפריפריה. ליחידה יש שלושה מוקדים מאוישים: מוקד עיר דוד (אדרת); מועד העיר העתיקה הממוקם בקישלה, ומוקד הר הזיתים. המתחמים מאובטחים, על פי הנחיות המשטרה, על ידי מאבטח אחד או שניים. נוסף לכך, המתחמים מוקפים באמצעי מיגון פיזיים ואלקטרוניים, על פי הצורך. מאבטחי היחידה הם לוחמים וקצינים קרביים (רובאי 07 ומעלה), אחרי שירות צבאי מלא, נעדרי רישום פלילי, המסוגלים לעמוד במדדי הכשירות הנדרשים ביחידה.

20. עוד נעיר כי פעילות היחידה מתקצבת שנים רבות כחלק מהפעילויות המצויות בבסיס ההפעלה התקציבי של המשרד. בצד זה, במרוצת השנים אירעו מקרים בודדים בהן בשל צורך ספציפי הועברו כספים נוספים מתקציב המשרד לתקציב פעילות היחידה.

21. **משטרת ישראל** - הגדרת חלוקת העבודה בין יחידת האבטחה לבין משטרת ישראל עוגנה בנוהל המשטרה הנזכר לעיל. כאמור בנוהל, נקבע כי "במסגרת אחריותה של משטרת ישראל לשמירת הנפש והרכוש תפעל המשטרה על מנת לסייע למשרד השיכון לממש את האבטחה במתחמי ההתיישבות היהודית במזרח ירושלים וזאת על דרך של מתן הנחייה מקצועית לגורמי האבטחה" (סעיף 1(ד) לנוהל).

22. מטרת הנוהל הוגדרה כך:

"5. המטרה:
'הסדרת דרכי פעולה למתן הנחיה מקצועית מטעמה של משטרת ישראל לפעילות היחידה לאבטחת מזרח ירושלים, באמצעות גורמי משרד השיכון'."

23. הנוהל מפרט ומגדיר את דרכי העבודה של יחידת האבטחה אל מול משטרת ישראל וזאת **בדומה** לפעילות המשטרה אל מול גופים שונים מכוח סמכויותיה לפי החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים תשנ"ח – 1998. כך, גם בענייננו, הנוהל קובע הנחיות הן בנוגע לדרישות בניין הכוח והן בנוגע להפעלת הכוח. בנוהל מוגדרות, בין השאר, דרישות הבסיס למאבטח ולהכשרתו וכן מוגדרת הסמכות לקביעת עקרונות תפיסת ההפעלה הבטחונית.

ג. מכרז חברות האבטחה הנוכחי – מכרז 9/2011

24. כמובהר לעיל, לצורך מילוי תפקידיו, נקשר משרד הבינוי והשיכון בהסכם עם חברת שמירה, אשר עובדיה הם המבצעים את פעולות האבטחה.
25. החל מסוף שנות ה-90 העסיק המשרד, באמצעות מכרז, את חברת "מודיעין אזרחי", אשר זכתה במכרזים שנערכו בשנים 1999, 2003 ו-2007. ההתקשרות עם חברת מודיעין אזרחי מכוח המכרז שנערך בשנת 2007 הסתיימה ביום 15.7.11 וההתקשרות הוארכה בפטור ממכרז.
26. בימים אלה נערך מכרז חדש. המכרז נערך במתכונת דו שלבית. בשלב הראשון, פורסם ביום 25.8.2011 מכרז המיון המקדמי והוגשו הצעות. נבחנה עמידת ההצעות בתנאי הסף. נכון להיום הסתיים השלב השני במכרז, ומעשית המשיבים ערוכים להכרזה על הזוכים. כאמור בבקשה מיום 1.1.12, בכפוף להחלטה שתינתן, ההכרזה על הזוכה עתידה להתבצע בתוך שבועיים (או קודם לכן, ככל שהבקשה לצו ביניים תידחה – וכך נבקש כי יהיה). במכרז זה צפויות להיות שתי חברות זוכות. נתייחס למכרז זה עוד בהמשך, עת נציג עמדתנו בהתייחס לבקשה לצו ביניים.

ד. עמדת המשיבים

27. עמדת המשיבים הינה כי דין העתירה להידחות בהיעדר עילה להתערבות בהחלטות המשיבים, כמו גם בדרך יישומן בפועל.
28. בתמצית, אבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים נעשית על פי חוק ומכוח החלטות ממשלה. בצד זה יודגש, כי משטרת ישראל הינה האחראית הבלעדית לביטחון הפנים במזרח ירושלים כמו גם ביתר שטחי המדינה, והיא פועלת למימוש אחריותה באופן מלא. אין בעובדה שמתחמים מסויימים מקבלים אבטחה צמודה כדי לשנות מאחריות זאת. עוד יטענו המשיבים, כי ההחלטה להטיל את האחריות המנהלית להפעלה השוטפת על משרד השיכון הינה החלטה סבירה, המצויה בתחום סמכותה של הממשלה ואף בפן זה אין העתירה מגלה עילה, הכל כפי שיפורט להלן.
29. בטרם ניכנס לעומקם של דברים, נבקש לציין רק כך. אין מחלוקת כי היבטים שונים בפעילות האבטחה של מתחמים יהודיים במזרח ירושלים לא היו מוסדרים באופן מלא במהלך השנים. כך למשל, החלטות ממשלה התקבלו רק במחצית שנות ה-2000, כאשר ההסדר כבר פעל שנים לא מעטות. אולם, מבלי להקל ראש בכך, אנו סבורים כי הבחינה השיפוטית הינה צופה פני עתיד. לפיכך, נבקש להתמקד בתמונת הדברים נכון להיום, תוך הסתכלות עתידית.

ד(1) הצורך באבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים

30. שכונות מזרח ירושלים ואיזור העיר העתיקה מתאפיינים ברגישות רבה. המתחמים בהם מתגוררים תושבים יהודיים באזורים אלה מהווים מוקדי חיכוך מתמיד וקבוע בין האוכלוסיות השונות. כך, זריקות אבנים ובקבוקי תבערה הינם אירועים שבשיגרה, המתרחשים מדי שבוע ולעיתים אף מדי יום. להמחשת העצימות הגבוהה של החיכוך ותכיפותו, נציין כי במחצית השנה הראשונה של שנת 2011 נרשמו קרוב ל – 80 אירועי זריקת בקבוקי תבערה על המתחמים. עוד נוסף, כי לעיתים תכופות מתרחשים אירועי זריקת אבנים ובלוקים לכיוון עמדות האבטחה והמתחמים.
31. מציאות חיים זו מקימה צורך ייחודי באבטחה **סטטית** מתמדת של המתחמים בהם מתגוררת אוכלוסייה יהודית במזרח ירושלים, אשר מהווה מיעוט באזור זה.
32. נוכח האמור, אנו סבורים כי אין כל מקום להתערבות שיפוטית בעצם ההחלטה על קיומו של מערך אבטחה כאמור, בשים לב לתמונת המצב האמורה.

ד(2) סמכויות יחידת האבטחה

33. ביום 28.4.10, הסמיך השר לבטחון פנים את מערך האבטחה הפועל לאבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים, לפי סעיף 7(א)(1) לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה – 2005 (להלן: "**חוק שמירה על ביטחון הציבור**"), הקובע כך:

"השר רשאי להסמיך אדם בסמכויות הקבועות בחוק זה, אם שוכנע כי הסמכות נחוצה לשם ביצוע פעולות אבטחה ושמירה על ביטחון הציבור במקום מהמקומות המפורטים בסעיף 3(א) שיש לציבור גישה אליהם או שלגביהם יש רגישות מבחינת ביטחון הציבור או ביטחון המדינה; לצורך כך רשאי השר להסמיך אף מי שאינו עובד ציבור; בהסמכה לפי סעיף קטן זה יקבע השר את סוג המקום שבו ניתן למי שהוסמך לפי סעיף זה להפעיל סמכות לפי הוראות סעיף 3".

34. נוסח ההסמכה, כפי שפורסם בילקוט הפרסומים (י"פ 6094 מיום 6.6.10 – נספח ע/10 לעתירה) הינו כדלקמן:

"בתוקף סמכותי לפי סעיף 7 לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה – 2005 (להלן – החוק), אני מסמיך כל מאבטח המועסק באבטחת מתחמים במזרח

ירושלים המאובטחים מכוח החלטת ממשלה מס' 1073, מיום ב' בשבט התשס"ז (21 בינואר 2007) (להלן – מתחם מאובטח), והנוהל שהוצא מכוחה, למאבטח לעניין החוק (להלן – מאבטח), ובלבד שקצין מוסמך אישר את כשירותו.

סמכויות המאבטח לערוך חיפוש בלא צו שופט, לפי סעיף 3 לחוק, יהיו כמפורט להלן:

(1) בעת כניסה למקום מאובטח – על גופו של אדם, בכלי תחבורה, במטען או בטובין אחרים.

(2) במתחם המאובטח ובסביבתו הקרובה – על גופו של אדם או בכלי תחבורה, אם היה למאבטח חשד סביר שהאדם נושא עימו נשק שלא כדין, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, או שהנשק המוחזק שלא כדין נמצא בכלי תחבורה.

תוקף הסמכה זו כל עוד המאבטח משמש בתפקידו האמור ויש בידו תעודת מאבטח תקפה."

35. מדברים אלה עולה ברורות, כי מאבטחי היחידה פועלים בהתאם לסמכויות שמקנה חוק שמירה על ביטחון הציבור, ופעולתם נעשית אפוא – כדין ובסמכות. כלל מאבטחי היחידה מוסמכים לאחר שעברו הכשרה המוגדרת על ידי משטרת ישראל, בבתי ספר למאבטחים שאושרו על ידי המשטרה. נוסף לכך על המאבטחים לבצע ימי אימון וריענון בכל חודשיים. נעיר כי בגדרי ההכשרה, עוברים המאבטחים גם הדרכה משפטית בדבר הסמכויות הספציפיות אותן מקנה להם החוק, ובמסגרת ימי האימון מבוצע רענון של נהלים אלה. מאבטח שלא עובר בהצלחה את ההכשרה או הרענונים לא מורשה להמשיך בעבודתו ביחידה.

36. **וידגש, בבחינת המובן מאליו, כי בנוסף לסמכויות המוקנות לכל אדם פרטי, לאנשי יחידת האבטחה ישנן הסמכויות המנויות בחוק שמירה על בטחון הציבור ואלו בלבד.** מדובר בסמכויות דוגמת סמכות חיפוש בלא צו (סעיף 3 לחוק שמירה על בטחון הציבור); סמכות לדרוש מאדם להזדהות וסמכות תפיסה (סעיף 4 לחוק); סמכות עיכוב (סעיף 6 לחוק) וסמכויות נלוות למקרה בו מסרב אדם לביצוע אחת מהפעולות שלעיל (סעיף 5 לחוק). יוער כי בהתאם לחוק ולהסמכה, סמכויות אלה מסורות למאבטח אך ביחס למתחם המאובטח וסביבתו הקרובה.

נעיר (בהמשך לאמור לעיל) כי למאבטחים עומדות הסמכויות הנתונות לכל אדם פרטי כדוגמת סמכות העיכוב בהתאם לסעיף 75 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו – 1996. בנוסף, יכול ותעמוד למאבטחים טענת ההגנה העצמית מכוח סעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

עוד נדגיש כי נוכח היקף סמכויותיהם זה של המאבטחים, ומתוקף הגדרת משימתה, יחידת האבטחה אינה יוזמת אירועים ואינה מקיימת פעילות יזומה מכל סוג שהוא. מאבטחי היחידה אך מגיבים לאירועים בהם מושאי האבטחה או המאבטחים עצמם מותקפים. נוסף, כי המאבטחים מונחים להימנע ככל האפשר ממגע עם תושבי השכונה.

37. לאור האמור, עמדת המשיבים הינה כי ביחס לפעילות האבטחה המתבצעת בגדרי המתחמים המאובטחים, הרי שזו נעשית, כיום, מכוח הסמכת השר ועל פי החוק ואין בסיס לטענות בהיבט זה.

38. בצד האמור נוסף, כי כחלק מפעילות יחידת האבטחה, המאבטחים מלווים את תושבי המתחמים בצאתם ובבואם, מחוץ למתחם המאובטח. פעילות זו הינה הכרחית לאור האיומים במרחב. בעת ביצוע פעילות מסוג זה, לא נתונה למאבטח כל סמכות עודפת על פני אזרח רגיל. בהתאם לכך, כל שמותר למאבטח בהיותו מלווה, הן פעולות הגנה עצמית או סמכויות עיכוב המותרות לכל אדם, על פי דין, בעוד הסמכויות המסורות לו בגדרי המתחם המאובטח על פי חוק שמירה על ביטחון הציבור, אשר על עיקרן עמדנו לעיל, אינן נתונות לו.

39. יודגש, כי מקום בו נדרשת פעולה החורגת מסמכויות המאבטחים, מועבר הטיפול למשטרת ישראל. ואכן, כפי שעולה מעיון בנספח ע/12 לעתירה "דו"ח אירועים חודש דצמבר" הרי שכל אירוע המצריך חריגה מסמכויות אלה מדווח ומועבר מיידית לטיפול הבלעדי של משטרת ישראל. עניינה של יחידת האבטחה מסתכם בשמירה על המתחם המוגדר לה ובמתן פתרון מידי לאיום המידי ככל שנוצר. בצד זה, לעיתים דורשים השוטרים מן המאבטחים לסייע להם בפעולתם, כפי שרשאים הם לדרוש מכל אזרח, בהתאם להוראת סעיף 20 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיתוף) [נוסח חדש] התשכ"ט - 1969 הקובע כי "כל אדם חייב לעזור לשוטר או לאדם אחר הדורש באופן סביר את עזרתו לעצור אדם שהוא מוסמך לעצרו או למנוע בריחתו".

40. נוכח דברינו עד כה, ולאור השוני המהותי בין התפקידים המסורים למאבטח מאלו המסורים לשוטר, הרי שמתיתר מאליו הצורך בכפיפות המאבטחים לנהלי המשטרה, לדין המשמעתי ולהכשרת השוטרים שאינה רלוונטית להם.

41. בצד זה נדגיש, כי מופעל מערך פיקוח הדוק על המאבטחים, ועמדנו על מקצת הדברים לעיל. מערך פיקוח זה מתנהל הן ברובד של פיקוח המשרד על יחידת האבטחה, והן בתוככי יחידת האבטחה עצמה, הפועלת כמערכת היררכית כאשר מבוצעת בקרה מתמדת של כל רמה את זו הכפופה לו. כאמור לעיל, מנב"ט מזרח ירושלים מקיים ביקורות בשטח וישיבות שוטפות לקבלת דוחות לגבי פעילות היחידה. הקב"טים וסגני הקב"טים ביחידות השונות מבצעים ביקורות, בקרות ותרגילים באופן יום יומי. נוסף לכך, מתקיים מערך ביקורת על בסיס יומי המנוהל על ידי אחראי המשמרת בכל אחת מיחידות הפעילות על פיו אחראי המשמרת בכל יחידה מבצעים ביקורות, בקרות ותרגילים לכל עמדה בכל משמרת.

42. לגבי כל אירוע של שימוש בנשק, בין אם בוצע ירי בין אם לאו, מתבצע תחקיר מידי ומקיף של משרד הבינוי והשיכון. באם בוצע ירי הרי שממצאי התחקיר מועברים למשטרת ישראל.

43. עוד נדגיש, בבחינת המובן מאליו, כי אם הוגשה תלונה פלילית נגד מאבטח, הנושא מועבר לחקירת המשטרה.
44. מדובר אפוא במערך פיקוח אפקטיבי. ואכן, בשנה האחרונה פוטרו לפחות כ-10 מאבטחים, מתוכם שישה עקב התנהגות שאינה הולמת.
45. יוצא אפוא, כי אין לקבל את הטענות המוצגות בעתירה בנוגע לסמכות המאבטחים, ואלה פועלים כדין ובסמכות.

ד(3) סמכות המשטרה ופעילותה במרחב מזרח ירושלים

46. העותרים טוענים כי פעילות יחידת האבטחה הינה בבחינת האצלת סמכות הנתונה על פי דין למשטרת ישראל; הפרטת סמכויות השיטור והפרטת חובת המדינה לשמירה על ביטחון תושביה. כפי שיוסבר כעת, טענות אלה אינן יכולות להתקבל, שכן הן מבוססות על הבנה שגויה של התפקידים המוטלים על משטרת ישראל ועל יחידת האבטחה.
47. סמכות המשטרה ופעולתה, וסמכות יחידת האבטחה ופעולתה, דרות זו לצד זו, ואין האחת מוציאה את השנייה. חובת המשטרה לשמור על הסדר הציבורי בהתאם לסמכויותיה על פי כל דין, קיימת במזרח ירושלים, כפי שהיא קיימת בכל מקום ומקום ברחבי המדינה והמשטרה רואה עצמה מחוייבת לפעול לשמירה על בטחון הציבור במזרח ירושלים בלא תלות בפעילותה של יחידת האבטחה. ואכן, ברחבי ירושלים המזרחית מתבצעת דרך קבע פעילות משטרתית. משטרת ישראל מפעילה בשכונות אלה כוחות על פי הנדרש, בהתאם לצרכים ולהערכות המצב ובכפוף למגבלת המשאבים הקיימת. הכל מתוך החובה להגן על כלל התושבים ועל הסדר הציבורי. די בכך לדחות את טענות העותרים בהיבט זה.
48. זאת ועוד. יחידת האבטחה אינה עוסקת בפעילות משטרתית ולמצער – בפעילות משטרתית מובהקת. עניינה של יחידת האבטחה בפעילות אבטחה בלבד, ונבקש לעמוד כעת בקצרה על ההבחנה בין פעילות מסוג זה, לבין פעילות משטרתית מובהקת.
49. בתוקף אחריותה של המשטרה לביטחון הפנים ולשמירה על הסדר הציבורי, פועלת המשטרה במרחב הציבורי לשמירה על שלומו וביטחונו של כלל הציבור במגבלת הכוחות והמשאבים העומדים לרשותה. המשאבים המשטרתיים מושקעים במשימות שונות, באופן גמיש, בהתאם לסיכונים המשתנים, כפי שהם עולים בהערכות המצב המתקיימות מעת לעת.
50. תפיסת ההפעלה המשטרתית בנויה ככלל על אבטחה מרחבית שמשמעותה נוכחות משתנה (דינאמית) של הכוחות במרחב הציבורי בהתאם להערכת הסיכונים. כך למשל

בדרך של עריכת סיורים, רגליים או רכובים, או בדרך של תגובה לאירועים. ויודגש, כי אף במקום בו מתקיים קיים חשש ספיציפי לקיומו של סיכון, המשטרה תפעל לאבטחת המקום במסגרת דינאמית. אבטחה סטטית, צמודת מקום או אדם, תינתן על ידי המשטרה רק במקרים חריגים ולפרקי זמן קצרים בלבד.

51. ככלל, אבטחה סטטית עניינה בעיקר בפיקוח על הנכנסים והיוצאים ממתחם מסוים ועל המתרחש בסביבתו. אבטחה מסוג זה הינה בצמידות למקום או לגורם המאובטח ואינה מחייבת שימוש בסמכויות, למעט סמכויות מינימליות של בידוק חפצים.

52. ככל שיש מקום לאבטחה נקודתית צמודה לאורך זמן היא נעשית באמצעות חברות אבטחה פרטיות וכתוספת לפעילות המשטרה במסגרת האבטחה המרחבית. נציין, כי אף מתקני המשטרה עצמה מאובטחים על ידי חברות אבטחה פרטיות. מכאן שטענת העותרים ולפיה קיומו של מערך האבטחה עומד בסתירה לתפקידי המשטרה אינה נכונה כלל ועיקר. ונהפוך הוא – מערך האבטחה מהווה נדבך נוסף למאמץ המשטרת.

53. במקרים רבים בהם קיים אינטרס ציבורי כבד משקל בקיומה של אבטחה צמודה, המשטרה מעורבת כגורם מנחה ומפקח. כך הדבר מקום שמושאי האבטחה הינם מתקנים השייכים לגופים ציבוריים או גופים בעלי רגישות אבטחתית מיוחדת (כגון מתקני חברות התקשורת הסלולארית, מתקני חברת מקורות, מתקני מערכת הביטחון) או כאשר מדובר באבטחה בבתי עסק שונים הפתוחים לקהל, דוגמת קניונים.

54. יוצא אפוא, כי פעילות האבטחה בה עוסקת היחידה אינה בבחינת פעילות "שיטור" בה עוסקת המשטרה, ואשר מבוצעת ככלל באמצעות ניידות משטרה, ובאופן המבטיח גמישות בין המשימות השונות, כפי שהוסבר לעיל. למותר עוד לציין, כפי שהוסבר לעיל, כי המאבטחים אינם מחזיקים בסמכויות הדומות לסמכויות הנתונות לשוטרים על פי חוק.

55. נוכח כל האמור, אין גם בטענות אלה לסייע לעותרים, ודין להידחות.

ד(4) החלטת ממשלה 1073

56. טענה נוספת העולה בעתירה נוגעת לפגמים, לכאורה, בהחלטת ממשלה 1073, שצוטטה לעיל. העותרים טוענים כי החלטה זו מעבירה שטח פעולה ממשרד ממשלתי אחד (בטחון פנים) למשנהו (משרד הבינוי והשיכון), בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31 לחוק יסוד: הממשלה. נטען, כי לפי סעיף 9(א)(11) לחוק הממשלה, התשס"א – 2001, הפעלת סמכות זו מחייבת מסירת הודעה לכנסת, שלא נמסרה. כן נטען כי אין המדובר בהחלטה "פוזיטיבית".

57. למען הנוחות, נשוב ונצטט את סעיף 1 להחלטה:

1. לבטל את החלטת הממשלה מס. 498 מיום 12.9.2006, ולקבוע, כי אבטחת המתחמים של הישוב היהודי במזרח ירושלים תישאר בתחום הפעילות של משרד הבינוי והשיכון כפי שהיה הדבר עד כה".

58. מקריאת ההחלטה עולה, כי אין בסיס לטענת העותרים כי אין המדובר בהחלטה פוזיטיבית. ההחלטה קובעת במפורש כי "אבטחת המתחמים ... תישאר בתחום הפעילות של משרד הבינוי והשיכון". מדובר בהחלטה ברורה, ממנה עולה אומד דעת הממשלה כי אבטחת המתחמים תהיה בתחום הפעילות של משרד הבינוי והשיכון. יוצא, כי דין הטענות בהיבט זה להידחות.

אמנם, וכפי שצינו לעיל, החלטת הממשלה "מאשררת" למעשה מצב דברים ששרר קודם לכן ללא הסדרה מסודרת בהחלטת ממשלה פורמלית. אולם, אין בכך לגרוע מתוקפה של החלטת הממשלה, המציינת "ברחל בתך הקטנה" כי תחום פעילות זה יהיה במשרד הבינוי והשיכון.

59. גם טענות העותרים כי מדובר בהעברת שטח פעולה ממשרד אחר לאחר אינן נכונות. החלטת הממשלה למתן האחריות להפעלת היחידה למשרד הבינוי והשיכון ניתנה מכוח הסמכות השירותית של הממשלה על פי סעיף 32 לחוק יסוד: הממשלה הקובע כי "הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת". זאת, משום שמדובר בהחלטת ממשלה המבקשת ליתן פיתרון לסוגיה שאינה מצויה על פי דין בתחום אחריותו של משרד ממשלתי כלשהו. משכך, אין כל מניעה מהטלת האחריות על משרד הבינוי והשיכון כגוף האמון בהיבט המנהלי על הפעלת היחידה ובהיבט זה לא נפל כל פגם בהחלטת הממשלה.

60. ודוק: אין המדובר בהעברת שטחי פעולה בין משרדים, כפי שנטען, שכן כפי שהסברנו לעיל, אין המדובר בשטח פעולה שהיה באחריות משרד כלשהו, ומשום שהחלטת ממשלה 1073 לא גורעת כל סמכות מסמכויות המשטרה או מהחובות המוטלות עליה. לפיכך, הוראות החוק עליהן מצביעים העותרים, ושנמנו לעיל, אינן ישימות למקרה זה.

למען הזהירות נעיר, כי ככל שבכוונת העותרים לתקוף את החלטת הממשלה לקיים מערך אבטחה מסוג זה או להטיל את האחריות לאבטחת המתחמים על משרד הבינוי והשיכון ולא על משרד אחר, הרי בהיבט זה אין העתירה מגלה כל עילה. סמכות הממשלה הינה סמכות רחבה, וגם אם ניתן לסבור כי ניתן היה לנהוג אחרת, או להטיל את האחריות על משרד אחר (וזאת גם היתה ההמלצה שהוצגה בדו"ח ועדת אורי אור), הרי אין בכך לפגום בהחלטה בהיבט של אי סבירות. זאת בפרט בשים לב לשיקול הדעת הרחב המוקנה לממשלה והיקף ההתערבות במוגבל בהחלטותיה. לעניין זה נפנה לפסיקה המוצגת בפסק דינו של כב' השופט א' גרוניס בבג"צ 5853/07 אמונה נ' ראש הממשלה (תק-על 2007(4), (5189) בפסקה 3 :

"... 'הממשלה היא הרשות המבצעת של המדינה' (סעיף 1 לחוק יסוד: הממשלה). הממשלה הינה הרשות המינהלית הבכירה במדינה. אכן, באופן עקרוני חלים הכללים הנוהגים לעניין ביקורת שיפוטית על החלטות של רשויות המינהל אף לגבי החלטות של הממשלה. יחד עם זאת, בית המשפט יגלה זהירות יתר במקרה של התערבות בהחלטת ממשלה (ראו, בג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון נ' ראש הממשלה, פ"ד נז(6) 817, בעיקר עמודים 836-837, 840-841 (השופט א' ריבלין), עמודים 867-868 (השופט ת' אור) (2003); יצחק זמיר הסמכות המנהלית כך א 89-91 (1996))."

61. העולה מן האמור הוא, כי אף בהיבט זה אין העתירה מגלה עילה.

ד(5) לטענת ההפלייה

62. העותרים טוענים להפלייתם לרעה. נטען כי ההחלטה מביאה להגנה על מגזר ספציפי בלבד המובחן על פי לאום ודת. אין לקבל טענה זו.

63. עמדת המשיבים הינה כי אין המדובר במדיניות מפלה מטעמים כלל ועיקר. טענת הפליה תישמע במקום בו מצויים "שחקנים" שווים בהם נוהגים בצורה שונה – שאינה שוויונית. בענייננו, יחידת האבטחה פועלת בשל צורך באבטחת אוכלוסייה מובחנת בשל המציאות השוררת באיזורים אלה, המקימה חשש ממשי לחייהם של תושבי השכונה היהודים – המהווים מיעוט קרב האוכלוסייה הערבית – במידה וזו תוסר.

ד(6) לעניין סבירות ההסדר

64. העותרים מעלים טענות שונות בהתייחס לסבירות ההסדר. בהקשר זה מוצגות בעתירה דוגמאות שונות המעידות, כנטען, על היקפו הנרחב של ההסדר וחוסר סבירותו כדוגמת שימוש נרחב במצלמות, אירועי ירי שונים, אימונים בשטחי השכונות ודיווחי מאבטחים המעידים, לכאורה, על התערבותם באירועים שאינם בעלי אופי בטחוני.

65. באשר לטענות אלה, יבקשו המשיבים לטעון כי לאור האמור לעיל ובפרט בעניין הצורך באבטחת המתחמים, הרי שהחלטת הממשלה בדבר אבטחת המתחמים היהודיים במזרח ירושלים בדרך זו, הינה לכל הפחות, סבירה. זאת, בשים לב לחלוקת האחריות בין משטרת ישראל ובין משרד הבינוי והשיכון כפי שפורט לעיל.

66. באשר לדוגמאות האמורות, הרי שיחידת האבטחה אינה מבצעת אימונים בשטחי השכונות. לא זו בלבד, אלא שאף ישנו איסור גורף לקיום אימונים שכאלה. כאמור, ככלל תוכנית ההכשרה ואימוני היחידה מתבצעים בבית ספר למאבטחים. יצוין, כי נוסף לכך,

מתבצעת השלמה בשטח לצרכי היכרות ויישום החומר התיאורטי בתנאי אמת מול מורכבות המשימה ומושא האבטחה. השלמה זאת כוללת בדרך כלל אימון למאבטח הבודד, **בתוך המתחם המאובטח וסביבתו הקרובה** תוך שימת לב שלא לעורר חשש ומתח בקרב התושבים הגרים בסמיכות.

67. באשר לשימוש במצלמות הרי שהמצלמות משמשות לצורכי אבטחת המתחמים בלבד. כך, המצלמות מכוונות לכניסות למתחמים ואף לפאות המבנים המקיפות את המתחם כך שהן מצלמות אך את המטרים הבודדים הצמודים למתחם. אמצעי אבטחה זה הינו מחוייב המציאות, ואינו מקים כל פגיעה בהיותו מצלם מקומות מצומצמים אלה בלבד. יובהר, כי מצלמות אלה הן קבועות ואינן ניתנות להזזה, כך שאין יכולת לשנות את כיוון הצילום. בכך, נמנעת אף היכולת התיאורטית, ככל שהייתה כזו, להקמת פגיעה בפרטיות.

68. בהקשר זה נציין כי כחלק מאבטחת בית העלמין בהר הזיתים הוצבו מצלמות שמטרתן אבטחה היקפית. משכך הן ניתנות לשליטה ולהכוונה מרחוק. הצורך במצלמות סריקה בהר הזיתים קם בשל השטח הנרחב אותו יש לאבטח וזאת על מנת לעמוד במשימת אבטחת המבקרים במקום ומניעת חילול הקברים. המדובר בדרך המיטבית לביצוע משימת האבטחה בפגיעה מינימאלית בשטח נרחב שכזה. ויצויין כי בבית העלמין בהר הזיתים קיימת תופעה של השחתה חוזרת ונשנית של מצבות בבית העלמין. נדגיש, כי אף במצלמות אלה לא נעשה כל שימוש מכוון שמטרתו פגיעה בפרטיות התושבים המתגוררים בסמוך לבית העלמין. למצלמות הוגדרו שטחי סריקה שאינם חורגים מתחומי חלקות בית הקברות כך שהמצלמות אינן מכסות את בנייני המגורים הממוקמים בסביבת הרכס.

69. באשר לטענות להתערבות של המאבטחים באירועים שאינם בעלי אופי בטחוני, הרי שטענה זו נטענת על רקע דיווחים מדו"ח האירועים של חודש דצמבר, שהוזכר לעיל (נספח ע/12 לעתירה, פסקה 44 לעתירה). עיון בדו"ח, הן ככלל, כאמור לעיל, והן בפרט באירועים אליהם מפנים העותרים מעלה כי באירועים אלה המאבטחים אך מבצעים את תפקידם המתמחה באבטחת המתחם, ובמידת הצורך מועבר האירוע לטיפול משטרת י.

70. נוכח אלה, אין בסיס לנטען בעתירה, כאילו פעילותו של מערך האבטחה מעמידה את תושבי מזרח ירושלים הערבים "בסיכון גבוה יותר לשלומם" או כי יש בה משום פגיעה בכבודם. אין בטענות אלה כדי להשליך על סבירות ההסדר, ודינן אפוא להידחות.

ה. לצו הביניים

71. העותרים מבקשים צו ביניים המורה על כל הקפאת ההליכים במכרז.

72. כפי שיוסבר להלן, הן מתוך בחינת סיכויי העתירה, הן מתוך בחינת שיקולי מאזן הנוחות, אין עילה לבקשה ודינה להידחות.

73. ראשית יובהר, כי כעולה מניסוחו זה של הצו וכעולה מנימוקי הבקשה, העותרים אינם מבקשים צו ביניים שימנע התקשרות עם הזוכה במכרז (ראו גם פסקה ד(1) לבקשה בעמ' 3). למעשה, מבקשים העותרים ההתקשרות הנוכחית עם "מודיעין אזרחי" תוארך לפרק הזמן שעד להכרעה בעתירה. אין כל עילה לסעד זה.

74. כידוע, אבן הבוחן העיקרית לצו הביניים הינה שיקולי מאזן הנוחות. משאלה פני הדברים, אין כל עילה לבקשה. שהרי בין אם תתקבל הבקשה ובין אם תידחה, מערך האבטחה במזרח ירושלים ימשיך לפעול כפי שנהג עד היום, ולא ברור מהו המעמד של העותרים לטעון כי את שירותים אלה צריכה לספק חברה פלונית ולא חברה אלמונית.

75. לכך נוסיף, כי מצב אי הוודאות הקיים ביחס למעמדה של החברה המאבטחת גורם כבר כעת לנזק ממשי בכל הקשור ליכולת ההתנהלות השוטפת. ברי, כי התמשכות ממושכת של מצב זה, באמצעות המשך הארכת הפטור ממכרז, תפגע ברמה הנדרשת מיחידת האבטחה.

76. מעבר לכך, המכרז הנדון הינו מכרז למתן שירותים. לפיכך, ככל שיינתן פסק דין בעתירה שיוורה על הפסקת מתן השירות (או כל הוראה אחרת) ניתן יהיה לעשות כן. בהקשר זה נדגיש, כי כפי שנמסר לעותרים, כלל המציעים במכרז יודעו בדבר כוונת העותרים להגיש עתירה לביטול המכרז (ראו מכתבי משרד הבינוי והשיכון מיום 10.8.11 ומיום 4.9.11 – נספחים ע/42, ע/43). בהמשך לכך, עת שהוגשה העתירה עודכנו בכך כלל המציעים.

העתק נוסח מכתב עדכון שנשלח למציעים במכרז מצורף ומסומן מש/3.

77. עולה מן האמור, כי אין בסיום ההליך המכרזי כדי ליצור מצב דברים בלתי הפיך, ומשכך אף בפן זה נוטה מאזן הנוחות לצד המשיבים.

78. בכל הנוגע לסיכויי העתירה, הרי לאור כלל המפורט לעיל, הרי שבמרוצת השנים נתקבלו החלטות הממשלה המסמיכות, וכן ניתנה הסמכת השר לביטחון פנים כנדרש. אבטחת המתחמים היהודיים נעשית על פי חוק, ובהסדרה ראויה וסבירה. משכך, במצב הדברים הנוכחי אין כל פגם בהתנהלות המשיבים ולפיכך, גם בשים לב לשיקול זה – דין הבקשה לצו ביניים להידחות.

1. סיכום

79. עמדנו לעיל על פעולתו של מערך לאבטחת מתחמי יהודים במזרח ירושלים. כפי שהוסבר בהרחבה, אין לקבל את טענות העותרים – הן בהתייחס לחוקיות ההסדר, הן בהתייחס

לסבירותו. אין גם לקבל את טענות העותרים הנוגעות למסגרת הסמכויות החוקיות המוענקות למאבטחים.

80. נוכח כלל האמור בתגובה זו, עמדת המשיבים הינה כי דין העתירה – כמו גם הבקשה למתן צו ביניים – להידחות, תוך חיוב העותרת בשכ"ט עו"ד והוצאות כחוק.

81. בשולי התגובה נציין, כי נוכח לוח הזמנים הדוחק עקב קיומה של הבקשה לצו ביניים, התרכזנו לעיל בעיקרי הדברים בלבד. ככל שיראה בית המשפט צורך בכך, נבקש להגיש תגובה משלימה עובר לדיון שייקבע.

העובדות האמורות בתגובה זו נתמכות בתצהיריהם של מר מיכאל מרש, מנב"ט מזרח ירושלים במשרד הבינוי והשיכון ושל תת ניצב מאיר בן ישי, ראש חטיבת האבטחה במשטרת ישראל.

היום, י"ג טבת תשע"ב

08 ינואר 2012

אורי קידר
סגן בכיר לפרקליט המדינה

תצהיר

אני הח"מ, אילנה מרס, ת.ז. 013092440 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד מ"מ מלגה י"מ.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובת המשיבים 1 - 4 בתיק בג"צ 8001/11 ("התגובה").
3. העובדות המפורטות בסעיפים 4 - 13, 15 - 20, 24 - 26, 33 - 44, 56 - 60, 63, 64 - 70, 73 - 78 לתגובה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

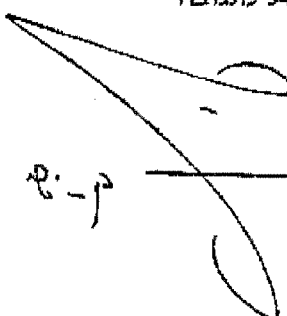
אני הח"מ, נועם פלקוביץ עוי"ד, מאשר בזה כי ביום 8/4/2012 הופיע בפני מר אילנה מרס, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

נועם פלקוביץ, עוי"ד
מ.ר. 10187

תצהיר

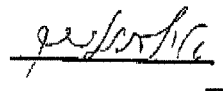
אני הח"מ, תת ניצב מאיר בן ישי, ת.ז. 067619473 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת ללהלן:

1. אני משמש בתפקיד ראש חטיבת האבטחה במשטרת ישראל.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובת המשיבים 1 - 4 בתיק בג"צ 8001/11 ("התגובה").
3. העובדות המפורטות בטעיפים 13, 21 - 23, 30 - 31, 46 - 54 לתגובה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

 ת.ז. - ישי מאיר

אישור

אני הח"מ, אילן גולדברג עורך, מאשר בזה כי ביום 5-1-12 הופיע בפני מר אילן גולדברג המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

תוכן עניינים נספחים

עמוד ראשון	שם הנספח	נספח
עמוד 1	העתק החלטת ממשלה 6057	מש/1
עמוד 2	העתק נוהל משרד הבינוי והשיכון	מש/2
עמוד 9	העתק נוסח מכתב עדכון שנשלח למציעים במכרז	מש/3

מש/1

העתק החלטת ממשלה 6057

עמוד 1

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 6057 של הממשלה מיום 27.08.1995 .

הצעת תקציב המדינה לשנת "6057. 1996
אבטחה במזרח ירושלים

דברי פתיחה

מניין קולות

מ ח ל י ט י ם , להסמיך את ראש הממשלה ואת שרי
המשטרה והאוצר לבדוק את ענין העברת האחריות לאבטחה
במזרח ירושלים למשטרת ישראל, במקביל להעברת תקציב
בסך 7.4 מליון ש"ח למטרה זו ממשרד הבינוי והשיכון.

הערה

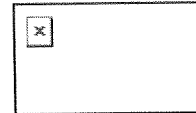
"

מש/2

העתק נוהל משרד הבינוי
והשיכון

עמוד 2

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון

02/02 : הוראה מס'		נושא הנוהל: הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים			פרק מס': 02
דף 1 מתוך 6 דפים	בתוקף מיום: 15.12.2011	תאריך פרסום:	לידיעה: כללית	תחולה: כללית	נושא הפרק: אמרכלות

1. כללי

- 1.1. נוהל זה בא בעקבות החלטת ממשלה מס' 1073 מיום 21.1.2007 והוא נכתב בעצה אחת עם המשטרה ומשרד המשפטים וזכה לאישורו (נספח א').
 - 1.2. נוהל זה מסדיר את אופן מתן שרותי אבטחה במתחמים של הישוב היהודי במזרח ירושלים, מפרט את טיבם, היקפם, התחום הגיאוגרפי ואופן מתן שרותי אבטחה אלה.
 - 1.3. האחריות המנהלית להפעלת נוהל זה חלה על סמנכ"ל למינהל ומשאבי אנוש, בעוד שהאחריות המבצעית לאבטחת המתגוררים חלה על משטרת ישראל.
 - 1.4. נוהל זה מחליף כל הוראה ותהליך אחרים בנדון והוא יחול על כל הבקשות למתן שרותי אבטחה במתחמים חדשים: כאלה שלא קבלו שרותי אבטחה כלשהם לפני תחילתו. לגבי מתחמים ישנים - שאושרו לפני תחילת נוהל זה - יחול הנוהל ככל שהוא אינו מתייחס לעצם מתן שרותי האבטחה אלא יתייחס כבקשה שכבר אושרה.
- 2. זכאים לבקש שרותי אבטחה**
- פונים המבקשים לממש זכויותיהם למגורים בנכסים המצויים בישוב היהודי במזרח ירושלים והממלאים אחר כל התנאים הקבועים בנוהל זה.
- 3. הגדרת התחום הגיאוגרפי**
- "ישוב היהודי במזרח ירושלים" לצורך נוהל זה יחשב מתחמים של יהודים בכל האזור המתוחם בין:
 צפון – כביש מעלה אדומים ירושלים דרך המנהרה לצומת המטה הארצי.
 מזרח – גדר ההפרדה.
 מערב – כביש מס' 1.
 דרום – טיילת ארמון הנציב.
 והכל למעט הרובע היהודי ושכונות יהודיות מובהקות.
- 4. מהותם של שרותי האבטחה**
- שרותי האבטחה יינתנו ע"י חברות אבטחה שלהן התקשרות חוזית לצורך כך עם המשרד.
 סוגי פעילויות האבטחה הקיימים בכלל הינם: אבטחה סטטית, אבטחת צירים: סיורים וליוויים רגליים ורכובים, אבטחה אלקטרונית ואבטחה פיסית.
 שרותי האבטחה הנ"ל, או חלקם, יינתנו לכל מבקש שבקשתו אושרה בהתאם לאישור המשטרה הספציפי שקבל ובהתאם להחלטת המשרד שבסעיף 5 להלן על כל המפורט בה.

הנושא הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים	הוראה מס': 02/02	תקון מס':	בתוקף מיום: 15.12.2011	עמוד 2 מתוך 6 עמודים
--	------------------	-----------	------------------------	----------------------

5. אופן קבלת שרותי האבטחה

5.1. פונה המבקש לקבל סיוע לאבטחה עפ"י נוהל זה, ימלא את טופס בקשת האבטחה המצ"ב כנספח ב' לנוהל זה, יצרף אליו את כל המסמכים הדרושים, יאשר את הפרטים האמורים בטופס בתצהיר ויגישו לידי אגף הביטחון לא יאחר מ-60 יום לפני האכלוס המתוכנן.

5.2. על הפונה למלא את מלוא הפרטים הנדרשים בטופס ויצורפו אליו כל המסמכים הנדרשים והרלבנטיים לצורך ביסוס בקשתו לרבות מסמכים בדבר טיב הזכויות בנכס והיתרי בניה, אם יש כאלה בנמצא. המשרד לא ידון בבקשה שלא צורפו אליה היתרי בניה או הסבר על היעדרם.

5.3. טופס הבקשה יועבר לדיון בפני הוועדה למתן שירותי אבטחה שהוקמה על פי נוהל זה (להלן הוועדה).

5.4. בטרם תועבר בקשה לדיון בוועדה תפנה הלשכה המשפטית לגבי כל בקשה למתן שירותי אבטחה ללשכה המשפטית של עיריית ירושלים ותבקש ממנה מידע לגבי ייעודו התכנוני של הנכס שלגביו מבוקשת האבטחה, חוקיות בנייתו והשימוש בו וקיומם של הליכים פליליים, בעבר או בהווה, בנוגע לבניה או השימוש.

עיריית ירושלים תעביר תשובתה למשרד בתוך 30 ימים ואם לא עשתה כן – תדון הבקשה ללא תשובת העירייה. מודגש כי לחוקיות הבניה והשימוש בנכס יש חשיבות לעניין היענות לבקשה לקבלת שירותי אבטחה ובעניין זה ישקול המשרד את הבקשה גם לאור מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה מיום 13.4.04 לשר הבינוי והשיכון בנושא "שימוש במשאבי הממשלה – מאחזים בלתי חוקיים" שלגביו מבוקשת האבטחה, חוקיות בנייתו והשימוש בו וקיומם של הליכים פליליים, בעבר או בהווה, בנוגע לבניה או השימוש (נספח ג').

5.5 המשרד יוודא קיומם של כל התנאים המוקדמים הנדרשים לצורך קבלת שרותי אבטחה ויחליט על עצם מתן שירותי האבטחה והיקפם בהתאם לקביעת המשטרה, לאחר שיקבל תשובתה, וזאת על פי סדר הסעיפים שלהלן.

5.5.1 עמדו המבקשים בכל תנאי הסף הקבועים בנוהל זה- יפנה מנהל אגף הביטחון או מי מטעמו למשטרה אשר תנחה את המשרד לגבי האבטחה הנדרשת בנכס שעמד בתנאי הסף, טיבם של שירותי האבטחה והיקפם, אם נדרשים כאלה כלל.

5.5.2 עם קבלת תשובת המשטרה יפעל המשרד בהתאם להנחיותיה לאלתר בדבר עצם מתן שירותי האבטחה והיקפם; ויפנה במקביל להשגת תקציב מתאים אם יהיה צורך בכך.

5.6 החליטה הוועדה על התקנת ציוד אבטחה במימון המדינה – רשאי הוא לקבוע הוראות שונות בדבר השתתפות המבקש בעלותו באופן מלא או חלקי וזאת גם לאור שיקולי השבחת הנכס ו/או הקשיים בפירוקו בעתיד. כן רשאי המשרד לקבוע אימתי יפורק הציוד ויחזר לרשות המדינה.

עמוד 3 מתוך 6 עמודים	בתוקף מיום: 15.12.2011	תקון מס':	הוראה מס': 02/02	הנושא הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים
----------------------------	------------------------------	--------------	------------------------	--

5.7 תשובת המשרד תשלח למבקשים ובה יצוין היקף שרותי האבטחה ומועד תחילתם.

5.8 החלטות על פי נוהל זה יתקבלו ע"י ועדה אשר מוקמת בזאת על פי נוהל זה.

הוועדה תמנה 5 חברים שהם :

- סמנכ"ל בכיר למינהל או נציגו - יו"ר
- חשב המשרד או נציגו - חבר
- היועצת המשפטית של המשרד או נציגה - חבר
- מנהל מינהל תכנון והנדסה או נציגו - חבר
- מנהל אגף משאבי אנוש - חבר וממלא מקום יו"ר בהיעדרו.

מנין חוקי לישיבות הוועדה והחלטותיה: נוכחות שלושה מחברי הוועדה ששניים מהם הינם היו"ר או נציגו והיועצת המשפטית או נציגה.

הוועדה תקבל את החלטותיה ברוב קולות החברים הנוכחים. במקרה בהם מנין הקולות נחלק שווה בשווה תתקבל ההצעה הנתמכת על ידי יו"ר הישיבה.

יו"ר הוועדה ידאג להפיץ את העתקי הפרטיכלים לחברי הוועדה ומשתתפיה.

6 בחירת חברות אבטחה

חברות אבטחה שיופעלו עפ"י נוהל זה יבחרו עפ"י החוק והכללים הנהוגים לגבי רכישת שירותים וטובין ע"י משרדי הממשלה.

7 בחינה חוזרת של הצורך בשירותי אבטחה

אחת לשנה יבחן אגף הביטחון של המשרד והמשטרה את הצורך בהמשך מתן שרותי האבטחה בכל מקום שבו ניתנו. לצורך כך תערך סקירה בכתב מאת המשרד, העירייה והמשטרה לגבי כל מקום בו ניתנים השירותים באותה עת. היה וימצא מקום לבטל, או לצמצם, או לשנות שינוי כלשהו במתן שירותי האבטחה- תינתן למקבלי השירותים זכות שימוע בטרם קבלת החלטה סופית. מודגש בזאת כי המשרד רשאי להחליט על מתן שירותי אבטחה, מלאים או חלקיים, לסרב לתיתם או להפסיקם בכל עת.

8 תחולת הנוהל

נוהל זה יחול על בקשות לאבטחת נכסים חדשים- כאלה שאינם זוכים לקבל שירותי אבטחה ביום היכנסו של הנוהל לתוקף- ולא יופעל לגבי נכסים ישנים, שאושרו לפני תחילתו של נוהל זה. על אף האמור לעיל, אם נודע למשהב"ש כי נכס, ובכלל זה נכס ישן, אינו עומד בתנאי נוהל זה, יבחן משהב"ש יחד עם המשטרה האם חיוני לאבטחו ע"י משהב"ש, ואם ניתן לספק ביטחון ליושביו באמצעות משטרת ישראל, מן הראוי שכך יעשה.

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

עמוד 4 מתוך 6 עמודים	בתוקף מיום: 15.12.2011	תקון מס':	הוראה מס': 02/02	הנושא הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים
----------------------------	------------------------------	--------------	------------------------	--

נספח ב'

בקשה לקבלת שרותי אבטחה במתחמים בישוב היהודי במזרח ירושלים

שם הפונה _____ ת.ז. / מ.עמותה _____

שם/כתובת המתחם/בניין _____

סוג הזכויות בנכס הנ"ל: _____ בעלות _____ שכירות _____ ברשות _____ אחר: פרט _____

תיאור הנכס (כולל שטח ומס' קומות): _____

פרטי הנכס (גוש, חלקה) _____

מיהם בעלים של הנכס שם: _____ ת.ז. _____

מהי מטרת השימוש בנכס (מגורים, מבנה ציבור וכיו"ב) _____

היתר בניה לנכס: יש _____ אין _____ (אם אין – יש לפרט את הסיבה לכך)

ראש המשפחה _____ ת.ז. _____

בני משפחה המתגוררים בנכס וגילאי הילדים:

הערה: חובה לצרף אישורים לביסוס הבקשה: אישור בעלות, זכויות היתרי בניה, חוזי שכירות, חכירה וכו'. (אם המבקש אינו הבעלים אלא שוכר – עליו לדרוש מסמכים אלה מהמשכיר/בעלים).

הליכים משפטיים לגבי הנכס:

חובה לציין אם התקיימו ב-5 השנים האחרונות הליכים משפטיים כלשהם לגבי הנכס או חלקו, לגבי בנייתו, השימוש בו או לגבי הבעלות או החזקה בו, לרבות לפי חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965. אם ננקטו הליכים כאמור – על המבקש לצרף את כל המסמכים הנוגעים בדבר.

צרכי האבטחה המבוקשים:

אבטחה סטטית/ליווי רגלי/ ליווי רכוב/ אבטחה אלקטרונית.

עמוד 5 מתוך 6 עמודים	בתוקף מיום: 15.12.2011	תקון מס':	הוראה מס': 02/02	הנושא הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים
----------------------------	------------------------------	--------------	------------------------	--

צורת המגורים במתחם- יש לצרף שרטוט כללי ולציין מספר המבנים, חדרים, קומות ומספר הפתחים הקיימים למתחם זה.

אם בעל הנכס הוא תאגיד – יש לרשום מיהם בעלי השליטה בתאגיד

נימוק הבקשה לקבלת שרותי אבטחה

משפחות:

יש למלא טופס זה עבור כל אחת מהמשפחות המתגוררות במתחם בנפרד

שם ראש המשפחה _____ ת.ז. _____

סה"כ נפשות במשפחה

מספר ילדים במשפחה: _____

גיל הילדים:

מוסדות לימוד ילדים:

האם יש נשק במשפחה? כן לא

שרות צבאי (נא לפרט):

האם יש רכב במשפחה? כן לא

עמוד 6 מתוך 6 עמודים	בתוקף מיום: 15.12.2011	תקון מס':	הוראה מס': 02/02	הנושא הסדרת אבטחת מתחמים במזרח ירושלים
----------------------------	------------------------------	--------------	------------------------	--

משלח יד דיירים:

כללי:

האם ננקטו הליכים משפטיים לגבי הנכס או חלקו?
אם כן – יש לצרף את כל המסמכים הרלבנטיים.

הערות

תצהיר:

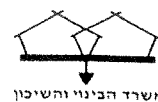
מגיש הבקשה יחתום על תצהיר בפני עו"ד לפיו הוא מאמת את כל הפרטים הכלולים
בבקשה.

מש/3

העתק נוסח מכתב עדכון שנשלח
למציעים במכרז

עמוד 9

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף הביטחון

ירושלים, י"ג בחשוון תשע"ב
10 בנובמבר 2011
סימוכין 2011111002137

לכבוד,

שלום רב,

הנדון: מכרז אבטחה מזרח ירושלים

בהמשך לאמור במסמכי המכרז הריני להודיעכם כי האגודה לזכויות האזרח הגישה עתירה בעניין האבטחה במזרח ירושלים, ובתוך כך גם בקשה לקבלת צו ביניים למניעת המשך תהליך מכרז האבטחה. בשלב זה טרם הוחלט על מניעה אך ההליך המשפטי בבג"צ נמשך. נעדכנכם בהמשך על התפתחויות או שינויים, אם יחולו.

לידיעתכם.

בכבוד רב,
יצחק לרר
מנהל אגף הביטחון

העתק:
מר משה סוברנו – סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש
עו"ד נועם פלקוביץ – לשכה משפטית
מר מיכה מרש- מנכ"ט מזרח ירושלים